

Se upp med osunda strategiska anbud

Tydligare krav på skyldighet att leverera tjänster eller varor till angett pris motverkar osund strategisk anbudsgivning vid offentlig upphandling. Det framgår av en forskningsrapport som gjorts på uppdrag av Konkurrensverket.

På senare tid har en ny form av manipulation av anbud vid offentlig upphandling blivit allt vanligare. Det förekommer särskilt i branscherna kontorsmateriel, livsmedel och teknik- och it-konsulter.

Sund konkurrens eftersträvas

Låga, och mest förmånliga, anbud är generellt vad som eftersträvas vid offentlig upphandling och är för det mesta ett tecken på sund konkurrens.

Konkurrensverket har emellertid uppmärksammat på att manipulation av anbudsgivning allt oftare leder till osunda strategiska anbud. Därför har Konkurrensverket låtit ekonomie dr Karl Lundvall, Copenhagen Economics, och advokat Kristian Pedersen, Advokatfirman Delphi, analysera ett antal anbud. Resultaten presenteras nu i rapporten "Osund strategisk anbudsgivning i offentlig upphandling".

Utvärderingen manipuleras

Författarna har identifierat vad de anser vara tre typfall av osund strategisk anbudsgivning: att anbudsgivarna inte håller vad de lovat, koncernstrategiska anbud där anbud anpassas mellan olika leverantörer inom samma koncern, samt manipulation av relativa utvärderingsmodeller.

Pedersen och Lundvall framhåller att dessa typer av manipulation kan skapa ett problem som är värt att följa framöver och agera mot. För att undvika att osunda strategiska anbud leder till sämre affärer för det allmänna förslår författarna att upphandlande myndigheter använder sig av bättre utvärderingsmodeller och att uppföljning av avtal blir bättre. Dessutom föreslår de att upphandlande myndigheter ställer krav på leveransskyldighet av varor eller tjänster (och ersättningsprodukter) till de priser som angetts i anbudet. De föreslår också en lagändring som medför att bevisbördan för att ett anbud inte är onormalt lågt läggs på leverantören.

Skattebetalarna förlorar

– Det är värdefullt att få denna genomlysning av fenomenet osund strategisk anbudsgivning och framför allt hur det allmänna kan minska risken att bli utsatt för detta. Manipulerade anbud kan annars innebära att det allmänna, vi skattebetalare, blir förlorare. Med denna nya kunskap ökar därför möjligheterna till bättre offentliga affärer framöver, säger Konkurrensverkets generaldirektör Dan Sjöblom.